

Anna Wrzeńska

Depozyty monetarne w grobach wczesnośredniowiecznego cmentarzyska Dziekanowice stanowisko 22

Studia Lednickie 15, 179-180

2016

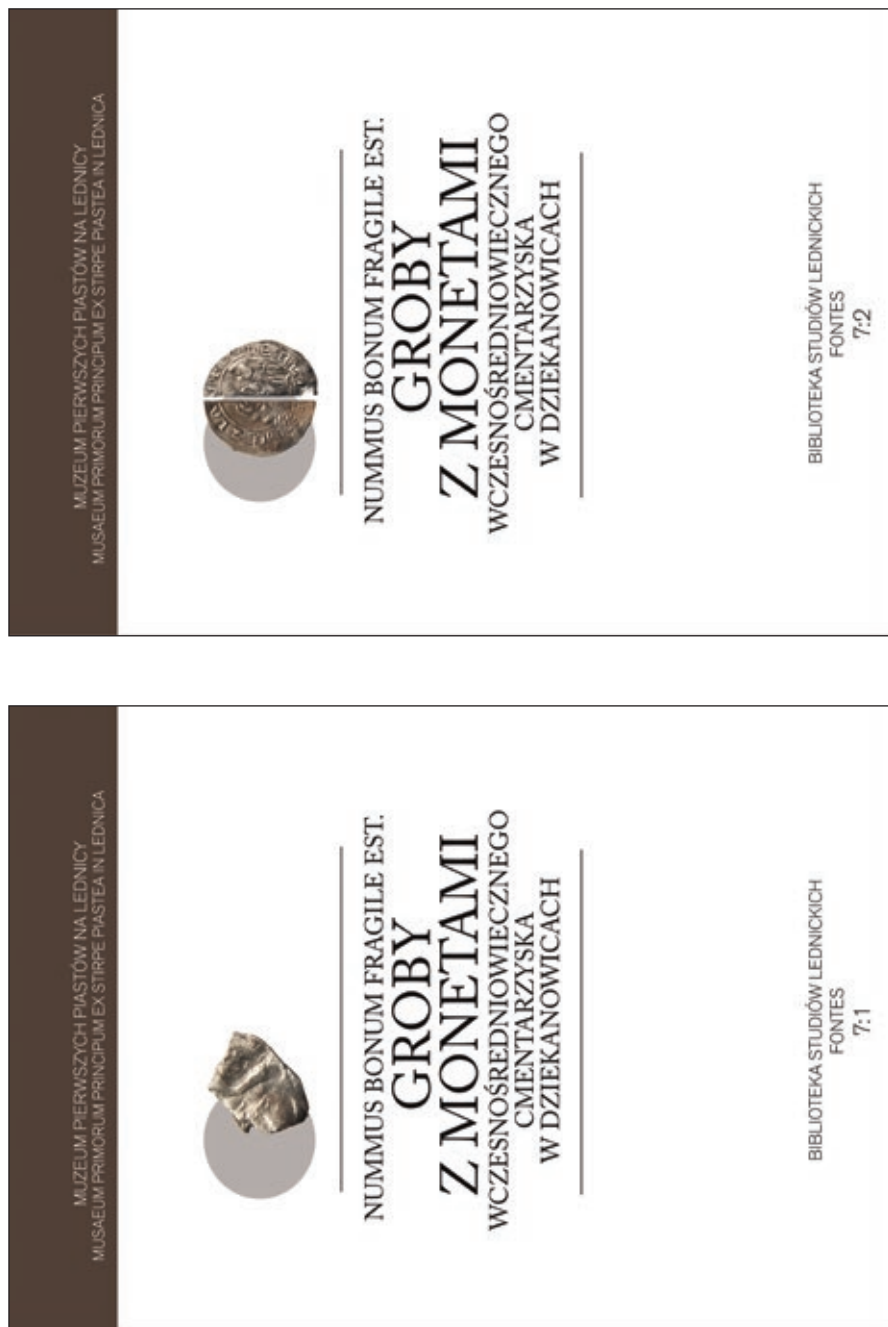
Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Depozyty monetarne w grobach wczesnośredniowiecznego cmentarzyska Dziekanowice stanowisko 22

W roku 2016 Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy wydało drukiem 2-tomową publikację naukową *Nummus bonum fragile est. Groby z monetami wczesnośredniowiecznego cmentarzyska w Dziekanowicach* (red. Jacek Wrzesiński). Projekt prowadzony w latach 2015–2016 zakończony tą publikacją był możliwy dzięki dotacji z Programu Operacyjnego Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Dziedzictwo Kulturowe priorytet Ochrona Zabytków Archeologicznych. Projekt dotyczył opracowania naukowego grobów z tzw. obolem zmarłych i monet z wczesnośredniowiecznego cmentarzyska szkieletowego w Dziekanowicach, stanowisko 22, datowanego na X–XIII wiek. Publikacja zawiera wyniki szeroko zakrojonych badań numizmatycznych, archeologicznych, antropologicznych i badań metaloznawczych. Kierownikiem projektu, opracowującym materiał antropologiczny z cmentarzyska była Anna Wrzesińska (antropolog). Opracowanie archeologiczne materiałów z grobów wykonał Jacek Wrzesiński (archeolog z Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy). Opracowanie numizmatyczne depozytów monetarnych jest dziełem prof. dr. hab. Stanisława Suchodolskiego (IAiE PAN Warszawa), a badania metaloznawcze przeprowadził dr Zdzisław Hensel (Laboratorium Bio- i Archeometrii IAiE PAN Warszawa).

W opracowaniu prof. Stanisława Suchodolskiego czytamy: „*Obol zmarłych*” to umowne określenie zwyczaju wkładania zmarłym do grobu monet na ich drogę pośmiertną. Dobrym przykładem stosowania tego zwyczaju jest cmentarzysko w Dziekanowicach nad Jeziorem Lednickim pod Gnieznem. Wśród 1665 przebadanych grobów w 128 odkryto monety lub inne przedmioty pełniące funkcje pieniężne (krążki moneto-podobne i fragmenty ozdób). Monet całych było tylko 29, a fragmentów (nawet bardzo małych) — 87. Najstarsze to wtórnie użyte monety rzymskie z II w. (4+2) i orientalne z IX–X w. (0+8). Większość monet pochodzi z XI w., nieliczne najmlodsze — z końca XIII w. Monet polskich jest 14 (10+4), a wśród nich mały ułamek rzadkiego denara Bolesława Chrobrego z imieniem św. Wacława.

Ryc. 1–2. Projekt okładek — Wojciech Kujawa